

"جرج بوش، اوباما و مسئله

حقوق بشر در خاورمیانه"

سعید چهر آزاد

www.ketab.ir

فهرست

مقدمه..... ۶

فصل اول: چارچوب نظری..... ۱۵

فصل دوم: جایگاه خاورمیانه در سیاست خارجی آمریکا..... ۴۱

فصل سوم: سیاست خارجی جرج بوش..... ۵۸

فصل چهارم: سیاست خارجی اوباما..... ۶۹

مقایسه سیاست خارجی بوش و اوباما نسبت به حقوق بشر..... ۷۷

۱-۱- بیان مسئله

خاورمیانه کانون منازعه و بحران در جهان کنونی است. پیچیدگی این منطقه و صحت ادعای نگارنده آن‌گاه مشخص می‌گردد که دریابیم در خاورمیانه‌ی کنونی طیف وسیعی از بحران‌ها با علل و ماهیت‌های متفاوت در جریان است. شکاف مذهبی در عربستان، ناامنی در عراق، درگیری‌های شدید در یمن، منازعه‌ی اسرائیلی و فلسطینی و... همگی گواه این مدعایند.

این منطقه در سال‌های پایانی قرن بیستم و سال‌های ابتدای قرن حاضر شاهد بیشترین درگیری‌ها بوده است. جنگ ایران و عراق که عنوان طولانی‌ترین درگیری را یافته، جنگ خلیج فارس، اشغال کویت توسط عراق، چالش‌های منطقه‌ای در خلیج فارس، ورود نظامی آمریکا به عراق و سقوط رژیم بعث عراق، جنگ داخلی یمن، درگیری اسرائیل و لبنان و... از جمله اصلی‌ترین درگیری‌های بحرانی و بحران‌زا در سال‌های اخیر در خاورمیانه هستند. با توجه به ساختار منطقه چنین منازعاتی به طور پیوسته اتفاق خواهد افتاد و با روند کنونی اف‌خاورمیانه همواره نمایانگر بحران و منازعه و ناامنی خواهد بود. دلیل آرامش نسبی اسرائیل و تضمین جریان انرژی این منطقه همواره مورد توجه دولت‌های آمریکا بوده است. جورج دبلیو بوش در فاصله‌ی سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۹ رئیس‌جمهوری آمریکا بود. حمله به افغانستان، اشغال یکجانبه‌ی عراق و اعمال تحریم نسبت به کشورهای مستقل از آمریکا در خاورمیانه پس از یازدهم سپتامبر از جمله اعمال یکجانبه‌ی بوش در قبال خاورمیانه است. وی برای اهداف استراتژی امنیت ملی آمریکا طیف وسیعی از ابزار از جمله سخت‌افزاری

نظامی تا توسل به حقوق بشر و لزوم اعطای آزادی‌های سیاسی را به کار گرفته است.

بنابراین و با توجه به استفاده‌ی مستمر هیئت حاکمه‌ی آمریکا از مبانی حقوق بشر در تعامل خویش با جهان خارج، پرسش اصلی این نوشتار این است که: استراتژی کنونی ایالات متحده آمریکا در موضوع حقوق بشر با استراتژی بوش چه تفاوتی دارد؟

۲- سبب استراتژی پژوهش

سبب اصلی استراتژی کنونی ایالات متحده در موضوع حقوق بشر با استراتژی بوش چه تفاوتی دارد؟
سوال فرعی: چه تفاوتی بین دموکرات‌ها و جمهوری‌خواهان برای اجرا و گسترش حقوق بشر در خاورمیانه وجود دارد؟

۳-۱- فرضیه

فرضیه‌ی اصلی: تغییر دولت در ایالات متحده آمریکا منجر به تغییر استراتژی آنان در موضوع حقوق بشر در خاورمیانه نمی‌شود.
فرضیه فرعی: دموکرات‌ها از سازوکارهای منعطف‌تر برای مراتب بیشتر از جمهوری‌خواهان به رعایت حقوق بشر در خاورمیانه توجه دارند.